

132. LAUANTAINA 18. JOULUKUUTA 1999

kello 9

Päiväjärjestys**Ilmoituksia****Ainoa käsittely**

- 1) Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2000 4647
 Hallituksen esitys HE 40/1999 vp
 Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 33/1999 vp
 Talousarvioaloite TAA 1—1042/1999 vp
-

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenuuto

Nimenuudossa merkitään täysistunnosta poissa oleviksi seuraavat edustajat:

Eero Akaan-Penttilä /kok
 Tuija Brax /vihr
 Satu Hassi /vihr
 Klaus Hellberg /sd
 Anne Huotari /vas
 Gunnar Jansson /r
 Kyösti Karjula /kesk
 Tarja Kautto /sd
 Kimmo Kiljunen /sd
 Paula Kokkonen /kok
 Juha Korkeaola /kesk
 Johannes Koskinen /sd
 Lauri Kähkönen /sd

Jaakko Laakso /vas
 Henrik Lax /r
 Johannes Leppänen /kesk
 Suvi Lindén /kok
 Paavo Lipponen /sd
 Markku Markkula /kok
 Jukka Mikkola /sd
 Pertti Mäki-Hakola /kok
 Petri Neittaanmäki /kesk
 Pirkko Peltomäki /sd
 Antti Rantakangas /kesk
 Maija-Liisa Rask /sd
 Pauli Saapunki /kesk
 Petri Salo /kok
 Kimmo Sasi /kok
 Anni Sinnemäki /vihr
 Marja Tiura /kok
 Kari Urpilainen /sd
 Marjatta Vehkaoja /sd
 Pekka Vilkkunen /kesk
 Ulla-Maj Wideroos /r

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuvat seuraavat edustajat:

Johannes Leppänen /kesk
Marja Tiura /kok
Pertti Mäki-Hakola /kok
Juha Korkea-osa /kesk
Petri Salo /kok
Anne Huotari /vas
Markku Markkula /kok
Kyösti Karjula /kesk

Kari Urpilainen /sd
Ulla-Maj Wideroos /r
19.12.1999—21.6.2000 edustaja
Mari Kiviniemi /kesk (äitiysloman takia)
Puhemiesneuvosto puoltaa poissaolopyyntöjä.

Hyväksytään.

Eduskuntatyöhön liittyvissä virkatehtävissä olevat edustajat

Puhemies: Ilmoitetaan, että eduskuntatyöhön liittyvissä virkatehtävissä ovat

18.12. edustajat
Gunnar Jansson /r
Paavo Lipponen /sd
Petri Neittaanmäki /kesk
Maija Rask /sd

Merkitään.

Sairauspoissaolot

Puhemies: Ilmoitetaan, että sairauden vuoksi eduskuntatyöstä ovat poissa

18.12. edustajat
Tuija Brax /vihr
Suvi Lindén /kok
Marjatta Vehkaoja /sd
Pekka Vilkuna /kesk

Merkitään.

Poissaolopyynnöt

Puhemies: Vapautusta eduskuntatyöstä muun syyn perusteella ovat pyytäneet ajalta

18.12. edustajat
Satu Hassi /vihr
Klaus Hellberg /sd
Johannes Koskinen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Antti Rantakangas /kesk
Pauli Saapunki /kesk

U-asiat

Puhemies: Ilmoitetaan, että 16 päivänä joulukuuta 1999 päivätyllä valtioneuvoston kirjelmällä on puhemiehelle saapunut valtiopäiväjärjestyksen 54 b §:ssä tarkoitettu Euroopan unionin asia n:o U 47/1999 vp.

Ilmoitetaan edelleen, että puhemies on tänään toimittanut mainitun asian käsiteltäväksi suureen valiokuntaan, jolle valtiovarainvaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

Valtiopäivien keskeyttäminen

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunta, nojautuen valtiopäiväjärjestyksen 19 §:n säännöksiin, päättäisi keskeyttää valtiopäivät tämän täysistunnon päätyttyä.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

Vuoden 1999 valtiopäivien päättyminen ja vuoden 2000 valtiopäiville kokoontuminen

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että eduskunta, nojautuen valtiopäiväjärjestyksen 19 §:n säännöksiin, päättäisi kokoontua vuoden 2000 varsinaisille valtiopäiville torstaina ensi helmikuun 3 päivänä kello 12, jolloin vuoden 1999 varsinaiset valtiopäivät päättyvät.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään.

PÄIVÄJÄRJESTYKSEN ASIAT:

1) Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2000

Ainoa käsittely

Hallituksen esitys HE 40/1999 vp

Valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 33/1999 vp

Talousarvioaloite TAA 1—1042/1999 vp

Puhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 33.

Pääluokka 32

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala

Puhemies: Viime istunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.20.27 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että TEKESin voimavaroista varataan riittävät henkilö- ja taloudelliset resurssit maan tasapainoiseen kehittämiseen tähtäävään työhön, jolloin voidaan edistää koko maan kattavan osaamiskeskusverkoston syntyä." (Vastalause 1)

2. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.20.27 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että tutkimus- ja kehityshankkeiden rahoituspäätöksissä otetaan huomioon hankkeen ja kehitettävän teknologian merkitys erityisesti harvaan asuttujen alueiden yritysten kilpailukyvyille." (Vastalause 1)

3. Leea Hiltunen /skl: momentille 32.20.40 lisäyksenä 3 000 000 mk sulautettujen järjestel-

mien laboratorion perustamiseen Rauman talousalueelle. (TAA 259)

4. Marja-Leena Kemppainen /skl: momentille 32.30.44 lisäyksenä 10 000 000 mk alueelliseen kuljetustukeen. (Vastalause 2)

5. Ossi Korteniemi /kesk: momentille 32.30.44 lisäyksenä 50 000 000 mk alueelliseen kuljetustukeen. (TAA 440)

6. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.30.45 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus kartoittaa EU:n tavoite 1- ja 2-alueiden ulkopuolisten alueiden ongelmat ja laatii niiden kehittämiseksi erillisen kansallisen ohjelman ja että näille alueille suunnataan TE-keskusten kautta yrityksille lisärahoitusta, jolla tuetaan niiden kykyä käyttää nykyistä paremmin tarjolla olevia tutkimus- ja kehitysmäärärahoja sekä kansainvälistymiseen ja markkinointiin tarjolla olevaa rahoitusta." (Vastalause 1)

7. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.30.45 perusteluissa lausuttavaksi: "että momentin 32.30.45 perustelujen muutetaan siten, että investointitukea, pk-yritysten kehittämistukea ja yritysten toimintaympäristötukea sekä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaista kansainvälistymistukea saa vuonna 2000 myöntää 80 000 000 markan sijasta 180 000 000 markkaa." (Vastalause 1)

8. Markku Laukkanen /kesk: momentille 32.30.45 lisäyksenä 40 000 000 mk yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukemiseen. (Vastalause 1)

12. Klaus Bremer /r: luvun 32.30 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että yksin-kaksinyrittäjien, mikro- ja pk-yritysten työllistämismahdollisuuksia parantavan lainsäädännön toteutusta/valmistelua nopeutetaan."

13. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.50.40 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että ensi vuoden talousarvioesitystä laadittaessa panostukset tuotteiden markkinointiin ja vientiin nostetaan nykyistä huomattavasti keskeisempään asemaan teknologia- ja tuotekehityspanosten rinnalle." (Vastalause 1)

14. Markku Laukkanen /kesk: momentille 32.50.41 lisäyksenä 5 000 000 mk Finprolle. (Vastalause 1)

15. Lauri Oinonen /kesk: momentin 32.60.40 perusteluissa lausuttavaksi: "Valtioneuvoston tulee muuttaa energiatuen jakoperusteista antamaansa päätöstä (29/1999) siten, että energiatu-

kea voidaan päätöksessä mainittujen yritysten, yhteisöjen ja kuntien lisäksi myöntää myös yksityisille." (TAA 686)

16. Markku Laukkanen /kesk: momentin 32.70.41 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että yritysrahoituksen kehittämiseksi, toimialarajoitusten vähentämiseksi, alueellisen vaikuttavuuden parantamiseksi sekä yritysten verkottumisen edistämiseksi parannetaan TEKESin, Finnvera Oyj:n, Suomen Teollisuussijoitus Oy:n, Finpro Oy:n ja Sitran yhteistyötä siten, että ne pystyvät rahoituspäätöksissään nykyistä parempaan keskinäiseen koordinaatioon sekä turvaamaan kasvuyrityksille eri osa-alueiden riittävät ja laadukkaat asiantuntijapalvelut koko maan kattavasti ja samanaikaisesti." (Vastalause 1)

17. Markku Laukkanen /kesk: pääluokan 32 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että valtionyhtiöiden myyntitulojen käytössä painotetaan sijoittamista koko maan laajuisen osaamiskeskusverkoston laajentamiseen, innovaatioiden kaupallistamiseen ja uuden yrittäjyyden vahvistamiseen erityisesti tietointensiivisen talouden kasvualoilla." (Vastalause 1)

Keskustelu:

Markku Laukkanen /kesk: Teen ehdotukset n:ot 1 ja 2.

Seppo Kääriäinen /kesk: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 3.

Leena Rauhalta /skl: Kannatan ehdotusta n:o 3.

Marja-Leena Kemppainen /skl: Teen ehdotuksen n:o 4.

Kari Kärkkäinen /skl: Kannatan ehdotusta n:o 4.

Ossi Korteniemi /kesk: Teen ehdotuksen n:o 5.

Hannes Manninen /kesk: Kannatan ed. Korteniemen ehdotusta.

Markku Laukkanen /kesk: Teen ehdotukset n:ot 6—8.

Seppo Kääriäinen /kesk: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.

Klaus Bremer /r: Teen ehdotuksen n:o 12.

Kari Kantalainen /kok: Kannatan ed. Bremerin ehdotusta.

Markku Laukkanen /kesk: Teen ehdotukset n:ot 13 ja 14.

Seppo Kääriäinen /kesk: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.

Lauri Oinonen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 15.

Osmo Puhakka /kesk: Kannatan ehdotusta n:o 15.

Markku Laukkanen /kesk: Teen ehdotukset n:ot 16 ja 17.

Seppo Kääriäinen /kesk: Kannatan tehtyjä ehdotuksia.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—8 ja 12—17 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 10 Hallinto hyväksytään.

Luku 20 Teknologiapolitiikka

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 2)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 146 jaa- ja 18 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 34. (Ään. 3)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 30 Yrittäjyys- ja pk-politiikka

Puhemies: Ed. Kemppaisen ehdotus n:o 4 ja ed. Kortenien ehdotus n:o 5 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voitaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksen n:o 4 ja ed. Kortenien ehdotuksen n:o 5 välillä

Ehdotus n:o 4 "jaa", ehdotus n:o 5 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 87 jaa- ja 46 ei-ääntä, 32 tyhjää; poissa 34. (Ään. 4)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 4.

2) Äänestys ed. Kemppaisen ehdotuksesta n:o 4 mietintöä vastaan

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 4 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 115 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 5)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 6

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 6 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 54 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 6)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 7

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 7 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 36. (Ään. 7)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 8

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 8)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 12

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 12 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 105 jaa- ja 57 ei-ääntä; poissa 37. (Ään. 9)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 40 Kuluttaja- ja kilpailupolitiikka hyväksytään.

Luku 50 Kansainvälistyminen ja markkinointi

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 13

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 13 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 10)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 14

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 14 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 116 jaa- ja 49 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 11)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 60 Energiapolitiikka

Äänestys ed. Oinosen ehdotuksesta n:o 15

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 15 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 147 jaa- ja 18 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 12)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 70 Erityisrahoitus

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 16

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 16 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 13)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 80 Rakennepolitiikka hyväksytään.

Pääluokan perustelut

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 17

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 17 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 36. (Ään. 14)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Pääluokka 33

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Puhemies: Viime istunnossa julistettiin yleis-keskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Päivi Räsänen /skl: momentille 33.01.63 lisäyksenä 20 000 000 mk eräisiin erityishankkeisiin huumestrategian toteuttamiseksi. (Vastalause 2)

2. Leea Hiltunen /skl: luvun 33.15 uudelle momentille lisäyksenä 4 000 000 mk ulkomailta hankittujen adoptiolasten kustannusten korvaamiseen. (TAA 260)

3. Liisa Hyssälä /kesk: momentille 33.18.60 lisäyksenä 40 000 000 mk lääkekustannusten korvaamiseen. (TAA 287)

4. Liisa Hyssälä /kesk: momentille 33.18.60 lisäyksenä 20 000 000 mk hammashuoltoon ja -korvauksiin. (TAA 288)

5. Leea Hiltunen /skl: momentin 33.18.60 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa pikaisesti esityksen yhteisistä varoista tuetun hammashuollon laajentamisesta käsittämään koko aikuisväestön viimeistään vuoden 2001 alusta alkaen." (Vastalause 2)

6. Jorma Huuhtanen /kesk: momentin 33.18.60 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että eläkeläisten ylimääräinen sairausvakuutusmaksu poistetaan vuoteen 2003 mennessä." (Vastalause 1)

7. Liisa Hyssälä /kesk: momentin 33.19.60 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin työvoimavaltaisten yritysten välillisten kustannusten helpottamiseksi työnantajan kansaneläkevakuutusmaksua alentamalla." (Vastalause 1)

8. Jouko Jääskeläinen /skl: luvun 33.19 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta toteaa, että se on syksyllä 1998 eduskuntavaalien alla esittänyt toiveen kansaneläkkeen pohjaosan leikkausten pysäyttämiseksi. Momentin 33.19.60 määrärahoissa jatketaan epäoikeudenmukaista leikkauslinjaa. Hallitus ei toteuta eduskunnan vaalien alla ilmaisemaa tahtoa. Eduskunta toteaa, että hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta." (Vastalause 2)

9. Leena Rauhala /skl: luvun 33.19 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää hallituksen antavan vuoden 2000 aikana eduskunnalle esityksen pienimpien eläkkeiden korottamisesta 200 markalla kuukaudessa." (Vastalause 2)

10. Jorma Huuhtanen /kesk: momentille 33.21.52 lisäyksenä 40 000 000 mk ylimääräisen rintamalisän maksamiseksi veteraaneille budjettiperusteisesti. (Vastalause 1)

11. Matti Kangas /vas: momentille 33.21.52 lisäyksenä 48 000 000 mk rintamaveteraanien

eläke-etuuksien parantamiseen budjettiperusteisesti. (TAA 348)

12. Inkeri Kerola /kesk: momentille 33.21.52 lisäyksenä 45 000 000 mk rintamasotilaseläkkeen ja rintamalisän maksamiseen budjettiperusteisesti vuonna 1944 palvelukseen astuneille miehille sekä aikaisemmista ikäluokista niille miehille, joilta tunnus puuttuu. (TAA 399)

14. Lauri Oinonen /kesk: momentille 33.21.52 lisäyksenä 100 000 000 mk eläkkeen maksamiseksi budjettiperusteisesti sodan ajan lottapalvelusta tehneille lotille niin rintama- kuin kotirintamankin olosuhteissa ja että momentin perusteluihin lisätään: "Hallituksen tulee ryhtyä säädosmuutosten valmisteluun lottapalvelusta suorittaneiden eläkkeiden maksamisen mahdollistamiseksi." (TAA 687)

18. Jukka Vihriälä /kesk: momentille 33.22.59 lisäyksenä 20 000 000 mk rintamaveteraanien kuntoutukseen. (TAA 980)

19. Leea Hiltunen /skl: momentille 33.32.30 lisäyksenä 50 000 000 mk omaishoidon tukijärjestelmän kehittämiseen. (Vastalause 2)

20. Lauri Oinonen /kesk: momentille 33.32.30 lisäyksenä 10 000 000 mk harkinnanvaraisesti jaettavaksi kunnille ja kuntayhtymille lääkäreiden yöpäivystyksen ja terveyskeskusten palvelutason turvaamiseksi. (TAA 688)

21. Päivi Räsänen /skl: momentille 33.32.30 lisäyksenä 13 000 000 mk syrjäytymisen vastaisen hankkeiden tukemiseen kunnissa. (TAA 799)

22. Pentti Tiisanen /vas: momentille 33.32.30 lisäyksenä 20 000 000 mk Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan sairaanhoitopiirien toiminnan takaamiseen. (TAA 907)

23. Liisa Hyssälä /kesk: momentin 33.32.30 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ei muuta voimassa olevaa asiakasmaksuasetusta ja täten pidättäytyy terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksista." (Vastalause 1)

24. Päivi Räsänen /skl: momentin 33.32.30 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti valmistelee esityksen terveydenhuollon maksukaton alentamiseksi 2 500 markkaan." (Vastalause 2)

25. Erkki Kanerva /sd: momentille 33.32.31 lisäyksenä 50 000 000 mk sosiaali- ja terveyspalvelulaitosten perustamis- ja peruskorjauskustannuksiin Pohjois-Karjalassa. (TAA 339)

27. Jaana Ylä-Mononen /kesk: momentille 33.32.31 lisäyksenä 10 000 000 mk Tampereen

yliopistollisen sairaalan lastenpsykiatrian uudisrakennuksen rakentamiseksi. (TAA 1041)

28. Leena Rauhala /skl: momentille 33.32.31 lisäyksenä 11 600 000 mk Tampereen yliopistollisen sairaalan A-siiven peruskorjauksen 3. vaiheeseen. (TAA 768)

29. Jorma Huuhtanen /kesk: momentin 33.32.31 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että valtio osallistuu jatkossakin sosiaali- ja terveydenhuollon rakentamiskustannuksiin ja että perustamiskustannusten erillinen valtionosuusjärjestelmä säilytetään." (Vastalause 1)

31. Liisa Hyssälä /kesk: momentille 33.53.50 lisäyksenä 6 000 000 mk päihdehaittojen vähentämiseen. (TAA 289)

32. Lauri Oinonen /kesk: momentille 33.53.50 lisäyksenä 5 000 000 mk valtakunnalliseen kampanjaan raittiin, päihteettömän elämäntavan edistämiseksi. (TAA 689)

33. Leea Hiltunen /skl: momentille 33.92.50 lisäyksenä 500 000 mk rikosuhripäivystyksen toiminnan tukemiseen. (TAA 266)

34. Jouko Jääskeläinen /skl: momentille 33.92.50 lisäyksenä 1 000 000 mk Helsingin NMKY:n valtakunnallisen avioliittotyön tukemiseen. (TAA 325)

35. Leena Rauhala /skl: momentille 33.92.50 lisäyksenä 25 000 000 mk avustuksiin yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen. (Vastalause 2)

36. Päivi Räsänen /skl: momentille 33.92.50 lisäyksenä 50 000 mk Vaihtoehtona elämä -yhdistyksen toimintaan. (TAA 800)

37. Leea Hiltunen /skl: momentille 33.92.59 lisäyksenä 20 000 000 mk sotaveteraanien kuntoutukseen. (TAA 268)

Keskustelu:

Päivi Räsänen /skl: Teen ehdotuksen n:o 1.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 2.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 2.

Liisa Hyssälä /kesk: Teen ehdotukset n:ot 3 ja 4.

Mauri Salo /kesk: Kannatan ed. Hyssälän ehdotuksia.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 5.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 5.

Jorma Huuhtanen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 6.

Liisa Hyssälä /kesk: Kannatan ed. Huuhtasen ehdotusta ja teen ehdotuksen n:o 7.

Jorma Huuhtanen /kesk: Kannatan.

Jouko Jääskeläinen /skl: Teen ehdotuksen n:o 8.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Leena Rauhala /skl: Teen ehdotuksen n:o 9.

Leea Hiltunen /skl: Kannatan.

Jorma Huuhtanen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 10.

Liisa Hyssälä /kesk: Kannatan ed. Huuhtasen ehdotusta.

Matti Kangas /vas: Teen ehdotuksen n:o 11.

Reijo Laitinen /sd: Kannatan.

Inkeri Kerola /kesk: Teen ehdotuksen n:o 12.

Jaana Ylä-Mononen /kesk: Kannatan.

Lauri Oinonen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 14.

Seppo Lahtela /kesk: Kannatan ehdotusta n:o 14.

Seppo Kanerva /kok: Kun nyt on käynyt niin, että täällä ei mikään mene läpi, edes ed. Aittoniemen ehdotus, olen saanut unohtumattoman tarjouksen ed. Zyskoviczilta. Hän hoitaa tämän ensi vuonna. Näin ollen kiitän ed. Bremeriä siitä, että hän olisi tukenut tätä asiaa. Vedän pois ehdotuksen n:o 17.

Jukka Vihriälä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 18.

Aulis Ranta-Muotio /kesk: Kannatan ed. Vihriälän ehdotusta.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 19.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 19.

Lauri Oinonen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 20.

Seppo Lahtela /kesk: Kannatan ed. Oinosen ehdotusta.

Ed. Leppänen merkitään läsnä olevaksi.

Päivi Räsänen /skl: Teen ehdotuksen n:o 21.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Pentti Tiusanen /vas: Teen ehdotuksen n:o 22.

Veijo Puhjo /vas: Kannatan.

Liisa Hyssälä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 23.

Jorma Huuhtanen /kesk: Kannatan.

Päivi Räsänen /skl: Teen ehdotuksen n:o 24.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Erkki Kanerva /sd: Eilen illalla lausumini perusteiden teen ehdotuksen n:o 25.

Esa Lahtela /sd: Kannatan.

Jaana Ylä-Mononen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 27.

Inkeri Kerola /kesk: Kannatan tehtyä ehdotusta.

Leena Rauhala /skl: Teen ehdotuksen n:o 28.

Leea Hiltunen /skl: Kannatan ehdotusta n:o 28.

Jorma Huuhtanen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 29.

Liisa Hyssälä /kesk: Kannatan ed. Huuhtasen ehdotusta ja teen ehdotuksen n:o 31.

Mauri Salo /kesk: Kannatan ed. Hyssälän ehdotusta.

Lauri Oinonen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 32.

Seppo Lahtela /kesk: Kannatan ehdotusta n:o 32.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 33.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 33.

Jouko Jääskeläinen /skl: Teen ehdotuksen n:o 34.

Bjarne Kallis /skl: Kannatan.

Leena Rauhala /skl: Teen ehdotuksen n:o 35.

Leea Hiltunen /skl: Kannatan ehdotusta n:o 35.

Päivi Räsänen /skl: Teen ehdotuksen n:o 36.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 37.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 37.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—12, 14, 18—25, 27—29 ja 31—37 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Sosiaali- ja terveysministeriö

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 119 jaa- ja 45 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 15)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 02 Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus, luku 03 Työttömyysturvalautakunta, luku 04 Tarkastuslautakunta, luku 06 Terveydenhuollon oikeusturvakeskus, luku 07 Työterveyslaitos, luku 08 Kansanterveyslaitos, luku 09 Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus, luku 10 Säteilyturvakeskus, luku 11 Lääkelaitos, luku 12 Valtion koulukodit, luku 13 Työsuojelun piirihallinto ja luku 14 Valtion mielisairaalat hyväksytään.

Luku 15 Perhekustannusten tasaus

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 148 jaa- ja 17 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 16)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 16 Yleinen perhe-eläke ja luku 17 Työttömyysturva hyväksytään.

Luku 18 Sairausvakuutus

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 120 jaa- ja 46 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 17)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 4

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 4 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 118 jaa- ja 47 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 18)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 5

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 5 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 121 jaa- ja 44 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 19)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksesta n:o 6

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 6 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 105 jaa- ja 58 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 35. (Ään. 20)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Tiura merkitään läsnä olevaksi.

Luku 19 Eläkevakuutus

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 7

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 7 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 21)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 8

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 22)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rauhalan ehdotuksesta n:o 9

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 9 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 113 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 23)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Mäki-Hakola merkitään läsnä olevaksi.

Luku 20 Tapaturmavakuutus hyväksytään.

Luku 21 Rintamaveteraanieläkkeet

Puhemies: Ed. Huuhtasen ehdotus n:o 10 ja ed. Kankaan ehdotus n:o 11 ovat vastakkaisia, joten ensin äänestetään niiden välillä ja sitten voittaneesta mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

1) Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksen n:o 10 ja ed. Kankaan ehdotuksen n:o 11 välillä

Ehdotus n:o 10 "jaa", ehdotus n:o 11 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 109 jaa- ja 35 ei-ääntä, 23 tyhjää; poissa 32. (Ään. 24)

Eduskunta on tässä äänestyksessä hyväksynyt ehdotuksen n:o 10.

2) Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksesta n:o 10 mietintöä vastaan

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 109 jaa- ja 55 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 25)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kerolan ehdotuksesta n:o 12

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 12 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 113 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 26)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Oinosen ehdotuksesta n:o 14

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 14 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 22 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 32. (Ään. 27)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 22 Sotilasvammakorvaukset ja eräät kuntoutustoiminnan menot

Äänestys ed. Vihriälän ehdotuksesta n:o 18

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 18 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 111 jaa- ja 53 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 28)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 23 Muu sodista kärsineiden turva ja luku 28 Muu toimeentuloturva hyväksytään.

Luku 32 Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 19

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 19 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 127 jaa- ja 38 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 29)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Oinosen ehdotuksesta n:o 20

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 20 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 23 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 30)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 21

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 21 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 145 jaa- ja 22 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 31)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusasen ehdotuksesta n:o 22

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 22 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 8 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 33. (Ään. 32)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 23

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 23 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 50 ei-ääntä, 1 tyhjää; poissa 34. (Ään. 33)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 24

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 24 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 140 jaa- ja 25 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 32. (Ään. 34)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. E. Kanervan ehdotuksesta n:o 25

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 25 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 153 jaa- ja 9 ei-ääntä, 2 tyhjää; poissa 35. (Ään. 35)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Ylä-Monosen ehdotuksesta n:o 27

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 27 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 22 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 36)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Rauhalan ehdotuksesta n:o 28

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 28 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 146 jaa- ja 19 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 37)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksesta n:o 29

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 29 "ei".

Äänestys ed. Rauhalan ehdotuksesta n:o 35

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 52 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 38)

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 35 "ei".

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 16 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 43)

Luvun kohdalla mietinnössä oleva lausumaehdotus 14 hyväksytään.

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 53 Terveyskasvatus ja -valvonta

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 36

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 31

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 36 "ei".

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 31 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 15 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 44)

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 129 jaa- ja 38 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 39)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Korkeaoja merkitään läsnä olevaksi.

Äänestys ed. Oinosen ehdotuksesta n:o 32

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 32 "ei".

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 37

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 141 jaa- ja 26 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 40)

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 37 "ei".

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 106 jaa- ja 58 ei-ääntä; poissa 35. (Ään. 45)

Luku 57 Lomatoiminta hyväksytään.

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 92 Raha-automaattiyhdistyksen tuoton käyttö

Päälukka 34

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 33

Työministeriön hallinnonala

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 33 "ei".

Puhemies: Eilen pidetyssä täysistunnossa julistettiin yleiskeskustelu pääluokasta päättyneeksi.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 144 jaa- ja 23 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 41)

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Päälukkaa koskevat ehdotukset

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 34

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 34 "ei".

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 145 jaa- ja 21 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 42)

1. Leea Hiltunen /skl: momentille 34.06.02 lisäyksenä 100 000 000 mk pitkäaikaistyöttömyyden lievittämiseen. (Vastalause 2)

2. Esko-Juhani Tennilä /vas: momentille 34.06.02 lisäyksenä 100 000 000 mk palkkaperusteiseen työllistämistukeen Lapin kunnille ja kuntayhtymille. (TAA 891)

3. Liisa Hyssälä /kesk: momentin 34.06.30 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että työllistämistuen painopisteenä on sosiaali- ja terveydenhuollossa työttöminä olevien työllistäminen siten, että heidän osaltaan mahdollistetaan kahden vuoden työllistämiskaus ja tuki maksetaan pitkäaikaistyöttömän tukitason mukaisena." (Vastalause 1)

4. Jorma Huuhtanen /kesk: momentin 34.06.52 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että työmarkkinatuessa puolison tuloihin perustuva tarveharkinta poistetaan asteittain vuoteen 2003 mennessä." (Vastalause 1)

5. Leea Hiltunen /skl: momentille 34.06.63 lisäyksenä 50 000 000 mk valtionapuun työttömyyden lieventämiseksi. (Vastalause 2)

6. Leea Hiltunen /skl: momentille 34.06.64 lisäyksenä 20 000 000 mk työllisyysperusteisten siirtomenojen investointeihin. (Vastalause 2)

7. Liisa Hyssälä /kesk: momentille 34.06.64 lisäyksenä 20 000 000 mk työllisyysperusteisten siirtomenojen investointeihin. (Vastalause 1)

8. Esko-Juhani Tennilä /vas: momentille 34.06.64 lisäyksenä 100 000 000 mk työllisyysperusteisiin siirtomenoihin investointeihin Lapissa. (TAA 892)

9. Esa Lahtela /sd: momentille 34.06.77 lisäyksenä 11 000 000 mk Pohjois-Karjalan TE-keskuksen työvoimaosaston käyttöön. (TAA 540)

10. Paula Lehtomäki /kesk: momentille 34.06.77 lisäyksenä 100 000 000 mk Itä-Suomen alueellisiin työllisyyskokeiluihin ja -ohjelmiin. (TAA 556)

11. Leea Hiltunen /skl: luvun 34.06 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että työttömän perheen syrjäytymisen ehkäisemiseksi työvoimapolitiittisin toimenpitein taataan aina perheen toiselle huoltajalle työpaikka." (Vastalause 2)

Keskustelu:

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 1.

Leena Rauhala /skl: Kannatan.

Esko-Juhani Tennilä /vas: Teen ehdotuksen n:o 2.

Matti Huutola /vas: Kannatan.

Liisa Hyssälä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 3.

Jorma Huuhtanen /kesk: Kannatan ja teen ehdotuksen n:o 4.

Liisa Hyssälä /kesk: Kannatan ehdotusta n:o 4.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotukset n:ot 5 ja 6.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotuksia n:ot 5 ja 6.

Liisa Hyssälä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 7.

Jorma Huuhtanen /kesk: Kannatan.

Esko-Juhani Tennilä /vas: Teen ehdotuksen n:o 8.

Matti Huutola /vas: Kannatan.

Esa Lahtela /sd: Teen ehdotuksen n:o 9.

Erkki Kanerva /sd: Kannatan ed. E. Lahtelan ehdotusta.

Paula Lehtomäki /kesk: Teen ehdotuksen n:o 10.

Jari Leppä /kesk: Kannatan tehtyä ehdotusta.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 11.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 11.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—11 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Työhallinto ja luku 05 Euroopan rakennerahastojen ohjelmien toteutus hyväksytään.

Luku 06 Työvoimapolitiikan toimeenpano

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 15 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 46)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tennilän ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 152 jaa- ja 15 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 47)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 54 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 48)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Huuhtasen ehdotuksesta n:o 4

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 4 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 112 jaa- ja 54 ei-ääntä; poissa 33. (Ään. 49)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 5

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 5 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 154 jaa- ja 14 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 50)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Puhemies: Ed. L. Hiltusen ehdotus n:o 6 ja ed. Hyssälän ehdotus n:o 7 ovat samansisältöiset, joten niistä on äänestettävä yhdessä mietintöä vastaan.

Menettelytapa hyväksytään.

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 6 ja ed. Hyssälän ehdotuksesta n:o 7

Mietintö "jaa", ehdotukset n:ot 6 ja 7 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 110 jaa- ja 53 ei-ääntä, 5 tyhjää; poissa 31. (Ään. 51)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tennilän ehdotuksesta n:o 8

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 12 ei-ääntä; poissa 31. (Ään. 52)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. E. Lahtelan ehdotuksesta n:o 9

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 9 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 157 jaa- ja 10 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 53)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Lehtomäen ehdotuksesta n:o 10

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 138 jaa- ja 24 ei-ääntä; poissa 37. (Ään. 54)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 11

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 11 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 147 jaa- ja 20 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 55)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 07 Pakolais- ja siirtolaisuusasiat ja luku 99 Työministeriön hallinnonalan muut menot hyväksytään.

Pääluokka 35**Ympäristöministeriön hallinnonala**

Puhemies: Viime istunnossa julistettiin yleis-keskustelu pääluokasta päättäneeksi.

Eduskunta ryhtyy pääluokan yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Pääluokkaa koskevat ehdotukset

Seuraavat pääluokkaa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Valto Koski /sd (Markku Laukkanen /kesk): momentille 35.10.63 lisäyksenä 7 000 000 mk Kymenlaakson saastuneiden maa-alueiden käsittely-yksikön rakentamiseen Anjalankoskelle. (TAA 454)

2. Päivi Räsänen /skl: momentille 35.10.63 lisäyksenä 1 000 000 mk Hausjärven kunnan Oitin taajamassa sijaitsevan Umpisten vanhan kaatopaikan maaperän puhdistamiseen liuotinjätteistä. (TAA 802)

3. Pentti Tiusanen /vas: momentille 35.10.63 lisäyksenä 2 000 000 mk Itämeri-ohjelman toteuttamiseen. (TAA 908)

4. Matti Huutola /vas: momentille 35.10.77 lisäyksenä 11 000 000 mk Saariselkä-Ivalon siirtoviemärin rakentamiseen. (TAA 280)

5. Matti Kangas /vas: momentille 35.10.77 lisäyksenä 700 000 mk Lievestuoreen entisen selutehtaan jätealueen saneeraukseen. (TAA 350)

6. Kari Kärkkäinen /skl: momentille 35.10.77 lisäyksenä 15 000 000 mk ympäristötöihin. (Vastalause 2)

7. Seppo Kääriäinen /kesk: momentin 35.10.77 perusteluissa lausuttavaksi: "Momentin määrärahaa saa käyttää Ylä-Savon vesistöjen kunnostusohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen." (TAA 500)

8. Kari Kärkkäinen /skl: momentille 35.20.22 lisäyksenä 10 000 000 mk luonnonsuojelualueiden hoitoon ja kunnossapitoon. (Vastalause 2)

9. Kari Kärkkäinen /skl: momentille 35.20.87 lisäyksenä 25 000 000 mk luonnonsuojelualueiden hankkimiseen. (Vastalause 2)

10. Pentti Tiusanen /vas: momentille 35.20.87 lisäyksenä 5 000 000 mk Saimaan kan-

sallispuiston perustamisen aloittamiseen. (TAA 912)

11. Leea Hiltunen /skl: momentille 35.30.60 lisäyksenä 30 000 000 mk rintamaveteraanien asuntojen korjausavustuksiin. (TAA 270)

12. Kari Kärkkäinen /skl: momentin 35.30.60 perusteluissa lausuttavaksi: "että eduskunta muuttaa valtion vuoden 2000 talousarvion momentin 35.30.60 perusteluja siten, että aravalainojen myöntämisvaltuutta korotetaan 100 000 000 markalla niin, että lisävaltuus kohdennetaan opiskelija-asuntotuotantoon, ja että tämän toteuttamiseksi arvopaperistamisvaltuutta korotetaan 40 000 000 markalla." (Vastalause 2, TAA 836)

Keskustelu:

Valto Koski /sd: Luovun ehdotuksesta n:o 1.

Markku Laukkanen /kesk: Teen ehdotuksen, joka on saman sisältöinen kuin ehdotus n:o 1, ja pyydän, että ehdotus otetaan käsittelyyn.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Päivi Räsänen /skl: Teen ehdotuksen n:o 2.

Sakari Smeds /skl: Kannatan.

Pentti Tiusanen /vas: Teen ehdotuksen n:o 3.

Matti Vähänäkki /sd: Kannatan.

Matti Huutola /vas: Teen ehdotuksen n:o 4.

Esko-Juhani Tennilä /vas: Kannatan.

Matti Kangas /vas: Teen ehdotuksen n:o 5.

Kalevi Olin /sd: Kannatan.

Kari Kärkkäinen /skl: Teen ehdotuksen n:o 6.

Marja-Leena Kemppainen /skl: Kannatan ehdotusta n:o 6.

Seppo Kääriäinen /kesk: Teen ehdotuksen n:o 7.

Eero Lämsä /kesk: Kannatan ed. Kääriäisen tekemää ehdotusta.

Kari Kärkkäinen /skl: Teen ehdotukset n:ot 8 ja 9.

Marja-Leena Kemppainen /skl: Kannatan ehdotuksia n:ot 8 ja 9.

Pentti Tiusanen /vas: Teen ehdotuksen n:o 10.

Matti Vähänäkki /sd: Kannatan.

Leea Hiltunen /skl: Teen ehdotuksen n:o 11.

Leena Rauhala /skl: Kannatan ehdotusta n:o 11.

Kari Kärkkäinen /skl: Teen ehdotuksen n:o 12.

Marja-Leena Kemppainen /skl: Kannatan ehdotusta n:o 12.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—12 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Ed. P. Salo merkitään läsnä olevaksi.

Päätökset:

Luku 01 Ympäristöministeriö hyväksytään.

Luku 10 Ympäristön suojelu

Äänestys ed. Laukkasen ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 151 jaa- ja 16 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 56)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Räsänen ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 150 jaa- ja 17 ei-ääntä; poissa 32. (Ään. 57)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusanen ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 149 jaa- ja 18 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 31. (Ään. 58)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Huotari merkitään läsnä olevaksi.

Äänestys ed. Huutolan ehdotuksesta n:o 4

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 4 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 152 jaa- ja 13 ei-ääntä; poissa 34. (Ään. 59)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Markkula merkitään läsnä olevaksi.

Äänestys ed. Kankaan ehdotuksesta n:o 5

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 5 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 156 jaa- ja 13 ei-ääntä; poissa 30. (Ään. 60)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kärkkäisen ehdotuksesta n:o 6

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 6 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 157 jaa- ja 13 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 61)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kääriäisen ehdotuksesta n:o 7

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 7 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 142 jaa- ja 27 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 29. (Ään. 62)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 20 Yhdyskunnat, alueidenkäyttö ja luonnonsuojelu

Äänestys ed. Kärkkäisen ehdotuksesta n:o 8

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 8 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 155 jaa- ja 14 ei-ääntä; poissa 30. (Ään. 63)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kärkkäisen ehdotuksesta n:o 9

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 9 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 157 jaa- ja 14 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 64)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Tiusasien ehdotuksesta n:o 10

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 10 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 160 jaa- ja 8 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 30. (Ään. 65)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luku 30 Asumisen edistäminen

Äänestys ed. L. Hiltusen ehdotuksesta n:o 11

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 11 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 120 jaa- ja 51 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 66)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Kärkkäisen ehdotuksesta n:o 12

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 12 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 143 jaa- ja 26 ei-ääntä, 1 tyhjä; poissa 29. (Ään. 67)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Luvun kohdalla mietinnössä olevat lausumaehdotukset 15 ja 16 hyväksytään.

Luku 40 Alueelliset ympäristökeskukset, luku 50 Ympäristölupavirastot, luku 60 Suomen ympäristökeskus, luku 70 Valtion asuntorahasto ja luku 99 Ympäristöministeriön hallinnonalan muut menot hyväksytään.

Esitellään tulot.

Osasto 11

Verot ja veronluonteiset tulot

Osastoa koskevat ehdotukset

Seuraavat osastoa koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Olavi Ala-Nissilä /kesk: osaston 11 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin liikenteen polttonesteiden verotuksen kohtuullistamiseksi." (Vastalause 1)

2. Jouko Jääskeläinen /skl: osaston 11 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus pikaisesti valmistelee esityksen liukuvasta arvonnäköverotuksen perusvähennyksestä, joka kohdistuu pienimpiin ja työvoimavaltaiimpiin yrityksiin." (Vastalause 2)

3. Jouko Jääskeläinen /skl: osaston 11 perusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee kevään 2000 tulopoliittisen ratkaisun jälkeisiin veropäätöksiin liittyen esityksen hoivatyöhön sidotusta perhevähennyksestä." (Vastalause 2)

Keskustelu:

Olavi Ala-Nissilä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 1.

Maria Kaisa Aula /kesk: Kannatan.

Jouko Jääskeläinen /skl: Teen ehdotukset n:ot 2 ja 3.

Bjarne Kallis /skl: Kannatan molempia ehdotuksia.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—3 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Luku 01 Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot, luku 04 Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut, luku 08 Valmisteverot, luku 10 Muut verot ja luku 19 Muut veronluonteiset tulot hyväksytään.

Osaston perustelut

Äänestys ed. Ala-Nissilän ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 109 jaa- ja 61 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 68)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 116 jaa- ja 54 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 69)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Jääskeläisen ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 122 jaa- ja 49 ei-ääntä; poissa 28. (Ään. 70)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Osasto 12**Sekalaiset tulot***Päätökset:*

Luku 24 Ulkoasiainministeriön hallinnonala, luku 25 Oikeusministeriön hallinnonala, luku 26 Sisäasiainministeriön hallinnonala, luku 27 Puolustusministeriön hallinnonala, luku 28 Valtiovarainministeriön hallinnonala, luku 29 Opetusministeriön hallinnonala, luku 30 Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala, luku 31 Liikenneministeriön hallinnonala, luku 32 Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonala, luku 33 Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonala, luku 34 Työministeriön hallinnonala, luku 35 Ympäristöministeriön hallinnonala ja luku 39 Muut sekalaiset tulot hyväksytään.

Osasto 13**Korkotulot ja voiton tuloutukset***Päätökset:*

Luku 01 Korkotulot, luku 03 Osinkotulot ja luku 05 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset hyväksytään.

Osasto 15**Lainat***Päätökset:*

Luku 01 Valtiolle takaisin maksettavat lainat ja luku 02 Ylijäämän käyttö hyväksytään.

Esitellään yksityiskohtaisten perustelujen yleinen osa.

Yksityiskohtaiset perustelut, Yleistä*Päätökset:*

Luku Brutto- ja nettobudjetointi ja luku Menomomentteja koskevat yleiset määräykset hyväksytään.

Esitellään yleisperustelut.

Yleisperustelut

Seuraavat yleisperusteluja koskevat, hyväksytyn menettelytavan mukaisesti keskuskansliaan kirjallisina jätetyt, edustajille monistettuina ja numeroituina jaetut ehdotukset tehdään keskustelun kuluessa:

1. Olavi Ala-Nissilä /kesk: ehdottaa yleisperusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että hallitus pitää jatkossa kiinni kunnille antamistaan lupauksista kuntatalouden ennakointivuoden parantamisesta ja valmistelee pikaisesti kuntasopimuksen, jolla katkaistaan kuntien eriarvoistuva kehitys ja turvataan kuntalaisille yhdenvertaiset mahdollisuudet peruspalveluihin." (Vastalause 1)

2. Olavi Ala-Nissilä /kesk: ehdottaa yleisperusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että maatalouden artiklan 141 mukaisen kansallisen tuen jatko turvataan nykytasolla ilman alenemia liittymissopimuksen mukaisesti pysyvänä tuotantoon sidottuna tukena ja että tuki käytetään kokonaisuudessaan maataloustuotannon tukemiseen." (Vastalause 1)

3. Klaus Bremer /r: ehdottaa yleisperusteluissa lausuttavaksi: "Eduskunta edellyttää, että valtion talousarvioesitykseen liitetään mahdollisimman luotettava arvio tulojen maksimoimisesta ja menojen minimoimisesta aiheutuvista kansantaloudellisista seurannais/kerrannaisvaikutuksista."

Keskustelu:

Olavi Ala-Nissilä /kesk: Teen ehdotuksen n:o 1, joka liittyy kuntasopimukseen, ja ehdotuksen n:o 2, joka liittyy maatalouden artiklan 141 mukaisen tuen jatkoon.

Maria Kaisa Aula /kesk: Kannatan molempia ehdotuksia.

Klaus Bremer /r: Teen ehdotuksen n:o 3 ja tässä vaiheessa taktisesti luovun ehdotuksesta n:o 4.

Bjarne Kallis /skl: Kannatan ehdotusta n:o 3.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on tehty ehdotukset n:ot 1—3 ja niitä on kannatettu.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Päätökset:

Äänestys ed. Ala-Nissilän ehdotuksesta n:o 1

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 1 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 56 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 71)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Ala-Nissilän ehdotuksesta n:o 2

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 2 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 114 jaa- ja 56 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 72)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Äänestys ed. Bremerin ehdotuksesta n:o 3

Mietintö "jaa", ehdotus n:o 3 "ei".

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 126 jaa- ja 44 ei-ääntä; poissa 29. (Ään. 73)

Eduskunta on hyväksynyt mietinnön.

Ed. Karjula merkitään läsnä olevaksi.

Mietinnön toiseen ponteen sisältyvä ehdotus lausumaehdotusten 1—16 hyväksymisestä merkitään hyväksytyksi.

Eduskunta yhtyy mietinnön kolmanteen ponteen sisältyvään ehdotukseen talousarvioaloitteiden n:ot 227, 263, 318, 421, 767, 929 ja 982 hyväksymisestä.

Eduskunta yhtyy mietinnön neljänteen ponteen sisältyvään ehdotukseen talousarvioaloitteiden n:ot 1—226, 228—262, 264—317, 319—420, 422—766, 768—928, 930—981 ja 983—1042 hylkäämisestä.

Mietinnön viidenteen ja kuudenteen ponteen sisältyvät ehdotukset talousarvion soveltamisesta ja julkaisemisesta hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

Puhemiehen päätössanat vuoden 1999 valtiopäivien työn päättyessä

Puhemies Riitta Uosukainen: Arvoisat kansanedustajat, ärade riksdagsledamöter! Eduskunnalla on nyt takanaan ensimmäiset eduskuntavaalien jälkeiset valtiopäivät. Kulunutta aikaa on leimannut hallituksen muodostamisen lisäksi Euroopan unionin puheenjohtajuuskausi. Eduskunta on ollut varsin työllistetty, mutta kansanedustajat ovat suoriutuneet kiireestä ja vastuusta kiitettävällä tavalla.

Olemme alkaneet tuntea toisiamme, vaikka alkutaipaleella vasta olemme. Toimintakykyisiä olemme olleet.

Euroopan unionin puheenjohtajuus on ollut koko Suomen kannalta merkittävä tapahtuma, joka on symboloinut vakiintunutta asemaamme. Samalla se on kuitenkin osoittanut, kuinka tiiviit ja mutkattomat kansainväliset suhteet myös eduskunnalla on. On erinomaista, että Suomessa Euroopan unionia koskevat kysymykset ovat koko eduskunnan asia. Tämä osoittaa kansallisen päätöksentekojärjestelmämme olevan demokraattinen ja parlamentaarinen. Eduskunta on vastannut haasteisiin työllä ja ahkeruudella, ja malliamme on käyty laajalti katsomassa ja siitä oppia otamassa.

Valtiopäivät ovat olleet historialliset myös siinä mielessä, että eduskunta hyväksyi isänmaalle uuden perustuslain. Maaliskuun alussa voimaan

tuleva perustuslaki korvaa itsenäisyytemme alkuvuosilta asti hyvin toimineet hallitusmuodon, valtiopäiväjärjestyksen, ministerivastuulain ja valtakunnanoikeuslain vahvistaen parlamentarismia ja eduskunnan asemaa. Uudistus lisää eduskunnan ja jokaisen kansanedustajan työn vastuullisuutta. Huolellinen valmistelu ja lainsäädäntötyö ovat esimerkki demokraattisen järjestelmämme toimivuudesta.

Den här riksdagen är historisk också i det hänseendet att vi har antagit en ny grundlag för vårt fosterland. Den träder i kraft den 1 mars och ersätter då regeringsformen, riksdagsordningen, ministeransvarighetslagen och lagen om riksrätten som alla har fungerat väl ända sedan de första åren av vår självständighet. Den nya grundlagen stärker parlamentarismen och riksdagens ställning. I och med reformen blir riksdagens och varje riksdagsledamots arbete ännu mera ansvarsfullt. Den omsorgsfulla beredningen och själva lagstiftningsarbetet visar att vårt demokratiska system fungerar väl.

Kiitän eduskuntaa, kiitän eduskunnan koko henkilökuntaa hyvästä yhteistyöstä ja omien tehtävien erinomaisesta suorittamisesta. Hyvä ammattitaito ja tasokas palvelu ovat näkyneet kirkkaina sekä täällä työskenteleville että lukuisille vieraille. Kiitän myös viestimien edustajia hyvästä yhteistyöstä.

Olemme selviytyneet tässä eduskuntatyön alkuvaiheessa erinomaisesti, vaikka käytännön kysymyksiä on ollut paljon ratkottavana, ahtauskysymyksiä ja atk-kysymyksiäkin. Ahdasta on ollut, mutta sopu on antanut sijaa, ja toivotaan, että taun aikana myös laitteet korjautuvat.

Jag vill tacka alla riksdagsledamöter för era oförtrutna insatser och för ett gott samarbete också i stora och svåra frågor. Jag tillönskar er alla en välsignelserik jul och ett lyckosamt nytt årtusende.

Kiitän edustajia ahkeruudesta ja hyvästä yhteistyöstä vaikeidenkin asioiden hoitamisessa. Toivotan kaikille siunauksellista joulua ja onnellista siirtymistä uudelle vuosituannelle. (Suosi-onoitoksia)

Puhemies: Täysistunto on päättynyt.

Täysistunto lopetetaan kello 10.05.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen
